

Memo

Datum

3 juni 2021

Zaaknummer

2019-005387

Blad

1 van 5

Aan

Peter Drenth

Kopie aan**Van**

5.1.2e

Vitaal platteland

Onderwerp

Nieuw faunaraster op 5.1.2e van Gelders Landschap en Kastelen, tekenend voor faunaproblematiek

Gevraagd beslispunt:

- Kennis nemen van deze notitie;
- Bespreken van de voorgestelde oplossingsrichtingen richting eigenaar, faunabeheer en gericht op integriteit.

Samengevat:

Op 5.1.2e van GLK is een nieuw edelhertenkerend raster verschenen nabij een maisperceel. Het zonder nadere toetsing plaatsen van rasters is in strijd met ons rasterbeleid. Bovendien zou de nadruk in dit gebied moeten liggen op afschot, de aantallen edelherten zijn structureel hoger dan in het faunabeheerplan Grote hoefdieren van de FBE is afgesproken. Dit lijkt een structureel probleem te zijn in 5.1.2e binnen de wildbeheereenheid 5.1.2e zodat inmiddels, na 10 jaar overleg, ook de integriteit van betrokkenen ter discussie staat. In deze memo worden aanbevelingen gedaan voor concrete vervolgstappen als ultieme poging om de situatie te veranderen.

Beschrijving situatie:

5.1.2e omvat 24.000 ha en kent 135 leden: 5.1.2e
5.1.2e Deze WBE is verantwoordelijk voor het grofwildbeheer in een groot deel van de Agrarische Enclave en omliggende natuur, in het bijzonder de gebieden van 5.1.2e
5.1.2e Direct ten zuiden van 5.1.2e ligt een maisperceel van bijna 8 hectare waar de schade door edelherten de laatste jaren enorm is toegenomen, in 2020 was sprake van 100% schade. Dit beeld komt overeen met de resultaten van de automatische taxatie van schade aan grasland elders in dit gebied, de schade neemt nog steeds toe en het aantal edelherten moet veel hoger zijn dan waar de faunabeheerders rekening mee houden. Door plaatsing van het raster op zaterdag 22 mei zijn bestaande looproutes van edelherten doorbroken en via de openbare weg kunnen nieuwe (gevaarlijke) looproutes ontstaan, zie de bijlage afkomstig van de 5.1.2e van Faunabeheereenheid Gelderland.

¹ Ook WBE Vale Ouwe is actief in een kleiner deel van de Agrarische Enclave, daar speelt dit niet

Voorgestelde oplossing langs 3 sporen:

- 1 de grondeigenaar GLK
- 2 de jachthouders via het spoor FBE, WBE, jachtcombinatie, jachtopzichter
- 3 toets op integriteit

ad 1): Gelders Landschap en Kastelen (GLK) is verantwoordelijk voor wat er op haar grondgebied gebeurt. Het plaatsen van een raster is op deze plek onwenselijk en mogelijk strijdig met de ruimtelijke ordening 5.1.2e en verkeersveiligheid (Provinciale weg). Bovendien lijkt GLK hiermee aan te geven de kern van het probleem, namelijk veel te veel herten, niet te willen aanpakken. 5.1.2e zou hierover ter verantwoording moeten worden geroepen. Het ligt voor de hand dit op bestuurlijk niveau te doen. Inzet moet zijn dat het raster per omgaande weer verdwijnt.

Ad 2): Faunabeheer. Om weer naar een beheersbare situatie te komen met een goede balans in belangen van landbouw, natuur en edelherten moet er echt wat veranderen. Dat betekent dat bestaande patronen, opvattingen en/of samenwerkingsverbanden in de uitvoering moeten worden doorbroken. De Faunabeheereenheid heeft een eerste stap in voorbereiding. In haar nog vast te stellen werkplan voor het komende jaar is opnieuw een significante verhoging van de afschottoewijzing opgenomen. Door een nieuwe rekenmethode is bepaald welk afschot nodig is om de aanwas te stoppen en wat vervolgens nodig is om terug te komen op de afgesproken aantallen (beheersbare situatie). Dit vergt juist nu een enorme inzet. Er moeten dan echter wel echte garanties komen dat de WBE 5.1.2e en vervolgens de jachtcombinatie op 5.1.2e en de jachtopzichter in dienst van GLK dit ten uitvoer brengen. Dat betekent fors ingrijpen, ook bij gekoesterde geweidragers. Een onderdeel van de oplossing is het niet langer accepteren van een “rustgebied” op 5.1.2e waar hoge aantallen edelherten zich overdag terugtrekken om ’s nachts elders uit vreten te gaan.

Het ligt voor de hand dit via de lijn van de Faunabeheereenheid te borgen, in het bijzonder de
5.1.2e

Ad 3): Integriteit. Een lastig punt maar toch relevant. Al sinds 2011 is onder regie van de Faunabeheereenheid een regiegroep Agrarische Enclave actief waarin met de TBO's al op allerlei manieren is gepoogd om te komen tot de gewenste situatie. Dat is niet gelukt. Daarom is het redelijk te veronderstellen dat bij sommige betrokkenen de wil ontbreekt om het probleem te zien of op te lossen. Dit vergt een gedetailleerde analyse wie nu eigenlijk uiteindelijk beslist, tot op het meest operationele niveau. Met andere woorden waar ontstaan belemmeringen in het afschot en hoe die weg te nemen. Om hier een oordeel over te kunnen vormen moeten jagers en direct betrokkenen individueel worden bevraagd op hun drijfveren maar ook de feitelijke beperkingen boven tafel die in de uitvoering worden opgelegd. Het gaat dan om ongeschreven en geschreven regels, dus; aannames, mondelinge mededelingen, weidelijkheidsregels maar ook voorwaarden bij machtigingen (op schrift en langs andere weg zoals whatsapp en sms). Verder voorwaarden die langs andere weg komen zoals keuzes over inzet van mensen, grondgebruikersverklaringen, pachtovereenkomsten, jachthuurovereenkomsten, statuten en het huishoudelijke reglement van de WBE (lidmaatschapsvereisten) maar ook voorwaarden die binnen de jachtcombinatie aan de orde

Datum

3 juni 2021

Zaaknummer

Blad

3 van 5

zijn. En dan tenslotte de interactie met overige belangen uit bijvoorbeeld valwildafhandeling en vergoedingen daarvoor, maar ook de directe en indirecte voordelen van het mogen toedelen van afschot (wie krijgt welke trofee), tot afspraken over de opbrengsten bij de poelier. Dat inzicht is nodig om te leren begrijpen wat de onderliggende belangen zijn. Ten slotte is het wenselijk inzicht te hebben in de mate van interactie met de meldkamer over valwildafhandeling en eventuele uitwisseling van informatie over nachtelijk afschot.

Het ligt voor de hand dit door een extern bureau te laten onderzoeken dat is gespecialiseerd in integriteitsvraagstukken (maar hoe dwing je medewerking af en wat doen we vervolgens met de resultaten?)

Datum

3 juni 2021

Zaaknummer

Blad

4 van 5

Bijlage: Veldopname door de 5.1.2e namens de Faunabeheereenheid:
Situatieschets tijdelijk raster in de buurt van het perceel van 5.1.2e

5.1.2e

Toelichting: Het elektrische raster wat zaterdag 22 mei 2021 is geplaatst heeft een lengte van 710 meter (lengte is bepaald m.b.v. de meetfunctie in FRS). Het raster is technisch juist geplaatst er zijn 10 stroomdraden gebruikt. Ook de passages van sloten of greppels is technisch goed opgelost. Het raster is voorzien van rood-wit schriklint waardoor de edelherten goed ervaren dat er een nieuwe barrière is aangelegd. In groen is indicatief aangegeven hoe de edelherten op het maisperceel van 5.1.2e kunnen komen. Ik heb vrijdagmiddag 28 mei 1 hert gespeurd van na de regen. Het is voor edelherten mogelijk om het maisperceel te bereiken zonder de Flevoweg te passeren. Maar een route via het Houtdorperveld is niet ondenkbeeldig. Daarbij wordt dan 2x per nacht de Flevoweg overgestoken. Of dit leidt tot aanrijdingen zal nog moeten blijken. De nummers corresponderen met de foto's in bijlage 1. Tijdens mijn veldbezoek op 28 mei 2021 heb ik 5.1.2e gesproken. Ze hebben ten

noorden van het perceel van 5.1.2e een kalvermesterij. Het elektrisch raster tussen punt 1 en 2 staat op de erfgrens van 5.1.2e Het raster is aan de zijde van 5.1.2e geplaatst. Er is geen contact / overleg geweest met 5.1.2e 5.1.2e (Telefoon en emailadres is beschikbaar). Zij zijn hier verbolgen over ook omdat het raster het landschap in hun gezichtsveld aantast.

Conclusie: De effectiviteit van het huidige raster zal nog moeten blijken. Als de edelherten leren om het raster heen te lopen is het niet meer effectief. En de vraag is in hoeverre nachtelijke schadebestrijding extreme schade kan voorkomen. De meest effectieve oplossing was een raster rond het schadeperceel van 5.1.2e De lengte van deze optie is wel 440 meter langer (totaal 1.150 meter), maar zou 100% effectief zijn geweest. Een ander voordeel is dat hiermee alleen het schadeperceel uitgerasterd zou zijn, zonder onnodige barrières in het leefgebied van de edelherten.

5.1.2e, 2 juni 2021, NFA 5.1.2e Versie 0.2